

Мешканці Криму гинуть на війні та переслідуються, зокрема вручені офіційні застереження. Навчальні заклади пропагують серед молоді і школярів військову тематику. Зафіксовано нові випадки насильницьких зникнень, кримінальні справи та вироки. Політв'язнів продовжують піддавати жорстокому поводженню та етапувати у пенітенціарні установи вглиб РФ. Виявлено нову шкоду культурній спадщині та нові порушення релігійних свобод. Двом кримським татарам загрожує екстрадиція. Спостерігаються екологічні проблеми. Українські війська продовжують вражати військові об'єкти на півострові.

● Призов та загибель кримчан на війні

Кримчани продовжують гинути на війні – ще один місцевий загинув. Школярів змушують писати листівки для «героїв СВО», зокрема у школах Севастополя діти зобов'язані створити листівки для «защитников отечества». Знімаються пропагандистські відео за участі дітей без згоди батьків: їх переодягають у радянську форму. У Джанкої студентів професійного технікуму залучають до роботи на військових складах. Відпочивальників залучають плести маскувальні сітки для військових РФ.

● Новий випадок насильницького зникнення

Дорогою зі Старого Криму до Сімферополя зникла 24-річна кримська татарка Хатідже Буюкчан. Лише наступного дня стало відомо, що дівчина знайшлася: до її затримання причетні співробітники окупаційних правоохоронних органів, місцезнаходження досі невідомо. Також люди у Севастополі, які представились працівниками ФСБ, затримали та вивезли в невідомому напрямку громадянина України Сергія Гріщенкова. Досі невідомо місцеперебування та стан здоров'я мешканки Чорноморського Тамари Чернухи 1963 р.н., яка 5 лютого була непублічно затримана за начебто «державну зраду». Родичі отримували відписки про нібито «відсутність» Чернухи у місцях несвободи та про «відсутність кримінальної справи».

● Переслідування

Російська влада включила кримську журналістку та правозахисницю Лутфіє Зудієву до списку так званих «іноземних агентів». Затримано ветерана кримськотатарсько-го руху 82-річного Зевджета Куртумерова. Протягом дня його місцезнаходження було невідоме, відпустили чоловіка лише ввечері. Напередодні Дня вшанування жертв депортації кримських татар поліцейські вручили застереження кримськотатарським правозахисникам та активістам, зокрема за підписом прокуратури отримали правозахисник Абдурешіт Джеппаров, громадські активісти Сервер Чолакчик та Сейт-Осман Каралієв, а також активісти із Судака. Ібраїма Османова змусили замалювати патріотичну символіку на воротах власного подвір'я та публічно вичитися.

● Переслідування за антивоєнні та проукраїнські висловлювання

Росіяни відкрили кримінальну справу проти 52-річного мешканця селища міського типу Радянський, який в інтернеті закликав знищити Кримський міст. Йому загрожує максимальне покарання у вигляді позбавлення волі терміном до семи років за публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, вчинені з використанням Інтернету. Затримано кримчанку Дробчук Ольгу Сергіївну, 2000 р.н. Стверджується, що вона «у соціальних мережах страждала за Україною, чекала на ЗСУ, заперечувала територіальну цілісність країни та дискредитувала армію». На неї складено протокол. 30-річну мешканку Севастополя оштрафовано у розмірі 45 тисяч рублів за дискредитацію Збройних сил Росії. Стверджується, що вона «схвально коментувала терористичні дії ЗСУ». Жителя Сімеїза Дениса Сасса окупаційний Київський районний суд Сімферополя визнав винним за поширення у соцмережі «Вконтакте» української символіки та підтримку ЗСУ. «Суд» призначив покарання у вигляді адміністративного арешту на дві доби.

● Кримінальні справи

Прокуратура Криму затвердила обвинувальний акт у кримінальній справі за ст. 280 КК (публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності) проти жителя Ялти Олени Гусевої. Чергову кримінальну справу направлено до Південного окружного військового суду щодо фінансування тероризму громадянином України – його звинувачують за ч. 1.1 ст. 205.1 КК РФ (сприяння терористичній діяльності). За версією слідства, чоловік здійснював фінансування діяльності об'єднання «Азов». Жителів Севастополя та колишніх українських військовослужбовців 51-річного Сергія Ліхоманова та Руслана Чорного-Швеця «судитиме» південний окружний військовий суд за звинуваченнями у підготовці теракту. Кримська прокуратура звинувачує жителя Керчі у «державній зраді» нібито за передачу українській розвідці даних про засоби ППО. Відкрито кримінальну справу проти 53-річного жителя Чорноморського району, якого звинувачують у співпраці із СБУ.

Так званий «Верховний суд Республіки Крим» ухвалив вирок кримчанину 1983 р.н., визнавши його винним у «державній зраді», засудивши до 18 років позбавлення волі з подальшим обмеженням волі на 1 рік 6 місяців та штрафом 400 т. руб. (суддя – Алла Хіневич). 59-річного жителя Джанкою та засудила до 20 років позбавлення волі в колонії суворого режиму, обмеження волі на 1 рік та 10 місяців, а також штрафу 300 т. руб. Південний окружний суд у Ростові-на-Дону визнав винним уродженця селища Сімеїз 37-річного Дмитра Адаменка та засудив його до 12 років позбавлення волі з відбуванням перших двох років у в'язниці у справі щодо підготовки до державної зради (суддя – Павло Губарев). Його звинувачували за статтями – (ч. 1 ст. 30 ст. 275 КК), приготування до участі в терористичній організації (ч. 1 ст. 30 ч. 2 ст. 205.5 КК), виправдання тероризму в інтернеті (ч. 2 ст. 205.2 КК). Нахімовський районний суд Севастополя ухвалив вирок за ст. 280 КК (публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності) 34-річній мешканці Севастополя, засудивши її до року позбавлення волі з випробувальним терміном у два роки (Суддя Валерій Кузнецов). Повідомляється, що у Криму троє чоловіків отримали вироки за «державну зраду». Вони нібито передавали дані про воєнні об'єкти та техніку, співпрацюючи з СБУ. Так званий Верховний суд Криму призначив чоловікам покарання у вигляді позбавлення волі з відбуванням у колонії суворого режиму терміном: Афанасьєву та В'юненко – по 15 років; Ковірниченко – 16 років, а також зі штрафом у розмірі 400 тисяч рублів.

Винесений окупаційним судом Севастополя вирок від 26 грудня 2024 року, яким було засуджено Оксану Сенеджук до 15 років ув'язнення за «державну зраду», залишено без змін на апеляційному засіданні (суддя – Ігор Кожевніков).

Журналіста Рустема Шейхалієва етапували до в'язниці Благовіщенська Амурської області. Засудженого журналіста Османа Аріфмететова вивезли з в'язниці Мінусинська Красноярського краю до однієї з колоній Оренбурзької області. Політв'язня Ансара Османова, доправили до в'язниці №2 м.Володимира. Політв'язнів Тимура Ялкабова та Руслана Сулейманова етапували до виправної колонії №17 у Мурманській області.

Журналіст Ремзі Бекіров перебуває у суворих умовах утримання, куди його помістили у листопаді 2024 року. Його регулярно поміщають у ШІЗО з формальних причин. Деякий час йому не давали можливості дзвонити сім'ї, відсутність халяльного харчування змушувала відмовлятися від прийомів їжі. Не дозволяють читати обов'язковий для мусульман щоденний намаз. Щонайменше двох інших кримськотатарських політичних в'язнів – Мусліма Алієва та Теймора Абдуллаєва – також кинули до штрафних камер лише за читання молитов.

Кримським татарам Насруллу Сейдалієву та Ленуру Сейдаметову, які відбувають незаконне ув'язнення на території РФ, окупанти погрожують депортацією до Узбекистану. Сейдалієва засуджено за «участь у батальйоні імені Номана Челебіджі-хана», Сейдаметову закидають приналежність до ісламської політичної партії «Хізб ут-Тахрір». Обидва чоловіки народилися в Узбекистані під час сталінської депортації кримськотатарського народу, але жили і працювали в Україні.

На території Хансараю тривають незаконні археологічні розкопки, які загрожують знищенням історичної спадщини.

320 тонн піщано-мазутної суміші відвезли на недобудовану АЕС у Щолкіному, де він зберігається під відкритим небом. Місцеві побоюються, що таким чином курортний потенціал їхнього міста буде знищено, а люди постраждають від екологічних загроз. На березі Азовського моря валяються в простих мішках під відкритим небом сотні тисяч тонн отруйного мазуту.

Тривають атаки на військові об'єкти Криму. СБУ за допомогою надводних і повітряних дронів знищила ворожу РЛС «Нева» та склади й житловий блок на газовидобувних платформах у Чорному морі. Після удару горіли й вибухали склади 126-ї бригади берегової оборони ЧФ Росії в Перевальному. В акваторії Чорного моря з катерів-дронів вдалося збити два російські винищувачі Су-30.

● Вироки

● Рішення апеляційних та касаційних судів

● Етапування у пенітенціарні установи в росії

● Умови утримання

● Загроза екстрадиції

● Шкода культурній спадщині

● Виклики доквілля

● Бойові дії